

CHARITNÍ

A black and white photograph of two people walking away from the camera on a paved path. The person on the left is wearing a long white tunic and light-colored pants, while the person on the right is wearing a white t-shirt and dark shorts. They are both wearing wristbands. The background is a blurred natural setting with trees and foliage.

MRKNU TÍ

DUBEN - ČERVEN 2026

CHARITA FRÝDEK-MÍSTEK
...s námi nejste sami...

CESTA

Slovo ředitele

Známe to všichni. Potkají se dva lidé, kteří se znají, ani jeden není zjevně nenaložený, ani jeden z nich neřekne nic nového, nečekaného, nic co by už někdy od sebe neslyšeli, ale něco je jinak. I když se na první pohled nic nestalo, něco visí ve vzduchu, něco je „špatně.“ Co pak následuje? Někdy stáhnutí se do sebe, někdy hádka, někdy mlčení, někdy pocit nepochopení. Někdy setkání těch dvou lidí předčasně skončí a zůstane pachut a otázka „proč?“. Někdy se hledají a najdou společné body, témata a setkání ožije, i když to nevysvětlené „proč?“ zůstává. Někdy nastává společné mlčení, občas přerušeno větou, myšlenkou, něčím, a po čase se hovor přirozeně rozplyne a ono „něco“ vlastně už vůbec není důležité, není podstatné, je jako mikina svléknutá, když svítí slunce.

Proč to povídám? Protože toto číslo Mrknutí je o cestě, o pokračování cesty, na kterou jsme vyrazili. A na které téměř nikdy nejdeme sami, ale jsme obklopeni druhými, kteří nás na cestě nebo jejích částech provází. A někdy, aniž si to uvědomujeme. Chtěl bych se v té souvislosti podělit o dvě myšlenky.

Jedna je o síle ticha. Svět kolem nás je plný informací, dynamiky, myšlenek, slov, tónů a najít v něm ticho je těžké, ale na druhou stranu všichni do ticha někdy utíkáme, vyhledáváme jej. Ticho je prostor, je to dar, je to časoprostor, kdy nemusíme, kdy jen jsme. Kde mohou věci dopadat, růst, dozrávat. Ticho je důležité, umí léčit a ukazovat. V tichu jsme sami se sebou, sami sebou, ale nemusíme v něm být sami. Jak jsme viděli na příkladu v úvodu, i ticho se dá sdílet a je důležité, když se sdílí. Ticho je spojené s odstupem, s dáním prostoru. Někdy máme prostor, že tu ten druhý, ti druzí nejsou. Ale co když tady jsou, jen jsou potichu, jsou poblíž, ale jsou v tichu, ve skrytosti, ale

pořád nějak na dosah, jen se neprojevují, jsou v tichu. Konec konců biblické „Bůh mluví v tichu“ je více než pravdivé.

Druhá je o společné cestě. Při naší charitní činnosti, v našich službách nejde o nás samotné, ale o klienty, proto mám rád pojem „podpora“, protože ten je více o těch druhých než o nás. Společná cesta není o tom, že jeden táhne a druhý je vlečen. Je o tom, že jdeme společně, i když je třeba jeden napřed, nebo druhý ví, kam jdeme, ale jdeme oba. Ne že říkáme, co má druhý dělat, konec konců on má svou hlavu a své preference, ale společně tvoříme realitu, budoucnost, společně hledáme cesty. A někdy nejen hovorem, ale i v tichu. A tento přístup se dá uplatnit nejen v práci s klienty, ale i v ne-pracovním prostředí.

Nedávno jsem byl u diskuze o generačních rozdílech, které se projevují v přístupu k práci, k profesi a dal jsem řečnickou otázku, jak ale dosáhnout toho, aby se mladší generace silněji identifikovaly s organizacemi, kde pracují. A kupodivu jsem dostal odpověď – stačí, když nám budete naslouchat a brát vážně, co říkáme. Není to úplně tak jednoduché, ale je na tom kus pravdy. Když budeme na naší cestě naslouchat těm kolem (což neznamená dělat, co nám druzí říkají), dostaneme se dále. A pokud s někým po jakékoli cestě jdeme (a zřídka kdy jdeme sami), je fajn si uvědomit, že to není o nás, ale často o tom druhém, nebo o naší společné cestě nebo jejím úseku. Protože často v interakci s druhými, nebo v něčem pro druhé, objevíme kus sebe.

Ať se nám tedy hezky kráčí po cestách tichem i ruchem, ať při nich nalézáme sebe i druhé.

Martin Hořínek
ředitel Charity Frýdek-Místek

MAKÉ KROKY V ELKÁ PRÁCE

V každodenní práci v Poradně se potvrzuje, že největší dopad nemají složité postupy, ale drobné, konkrétní kroky. Takové, které na první pohled vypadají nenápadně, ale v realitě zásadně mění to, jak lidé svou situaci zvládají.

Typickým příkladem je doprovod na úřad. Klientka s psychickými obtížemi nerozuměla informacím o dávkách a z jejího sdělení nebylo možné zjistit, co po ní úřad vlastně požaduje. V komunikaci se rychle ztrácela a měla pocit, že selhává. Až osobní doprovod situaci zásadně změnil – bylo možné přímo na místě upřesnit, co je potřeba, a zároveň zajistit, aby informace byly pro klientku srozumitelné. Úřednice díky tomu upravila způsob komunikace a poskytla jasné instrukce. Pro klientku to znamenalo nejen vyřízení věci, ale hlavně úlevu, že v systému není sama.

Podobně důležitý je prostor pro emoce. V oblasti rodinného práva se často ukazuje, že klientka nepotřebuje hned „řešení“, ale bezpečný prostor, kde může situaci vůbec pojmenovat. V jednom případě šlo o klientku, která přicházela ve velkém psychickém vypětí. Až ve chvíli, kdy mohla v klidu popsat svůj příběh, se začala orientovat v tom, co může dělat dál. Samotné sdílení a strukturování situace pro ni znamenalo první krok k tomu, že přestala být paralyzovaná strachem a začala jednat.

Velmi silnou oblastí jsou dluhy a administrativa, kde se drobné kroky často skládají do zásadní změny. U jedné klientky

s invaliditou III. stupně, omezenou pohyblivostí a nízkými příjmy byla situace na první pohled nepřehledná. Měla nevýhodnou půjčku, kterou nebyla schopná splácet, a současně se obávala ztráty základního životního standardu. Nejdříve jsme proto udělali jednoduchý, ale klíčový krok – detailní rozpočet, který jí poprvé ukázal reálné možnosti. Teprve pak bylo možné řešit co dál. Společně jsme připravili výzvu věřiteli, kterou klientka odeslala, a následně jsme ji podpořili i v další komunikaci. Když přišla nabídka na snížení dluhu a úpravu splátek, pomohli jsme ji vyhodnotit a nastavit realistický postup. Výsledkem nebyla jen finanční úleva, ale i pocit, že situaci dokáže zvládnout krok za krokem.

Někdy rozhodne i jediný dopis nebo telefonát. Pomohl klientce ve složité dluhové situaci, seniorům vrátit nevýhodný nákup i dalšímu klientovi k úpravě důchodu. Ve všech případech šlo o zdánlivé detaily – formulaci žádosti, vysvětlení postupu, správně položenou otázku – které ale měly zásadní dopad.

Právě v tom spočívá podstata práce v poradně. Ne velká gesta, ale malé, přesné kroky, které lidem vrací orientaci, důstojnost a schopnost jednat. A často právě tyto „neviditelné“ zásahy rozhodují o tom, jestli člověk zůstane v problému, nebo z něj začne postupně vycházet.

Iva Kulhánková

Jít

kus cesty spolu

Některé cesty vedou přímo k cíli, jiné se klikatí, zastavují nebo vracejí zpět. V sociálních službách často kráčíme vedle klientů právě po takových cestách – někdy dlouhých, někdy náročných, ale vždy jedinečných. O tom, jaké to je jít kus cesty společně, co dělat ve chvílích, kdy klient ztratí směr nebo motivaci, a proč má smysl na cestě vytrvat, jsme si povídali s vedoucí střediska Pramínek, Andreou Brannou.

Když s klientem začínáte spolupracovat, co pro tebe znamená „jít kus cesty spolu“?

Proces práce s klientem nevyžaduje jenom odborné znalosti a zkušenosti, ale také ochotu přizpůsobit se tempu klienta, protože naše práce vždy vyžaduje to, že jdeme kus cesty spolu. Někdy drobnými krůčky a může se stát, že se nakonec zastavíme a dál už to ze strany klienta nejde, anebo máme společné tempo, kterým dorazíme do cíle a vítězně protřhneme cílovou pásku.

Dá se vůbec od začátku odhadnout, jak dlouhá nebo náročná ta cesta bude?

Nedá, protože hodně informací se dozvídáme během cesty, začátek může být procházkou, která se mnohdy změní v náročný výstup, u kterého se všichni zapotíme.

Kdo podle tebe určuje tempo té cesty — pracovník, nebo klient?

Pracovník společně s klientem plánuje, pracovník ví, kudy by se mělo jít, ale klient chce různé zkratky, objížd'ky a z cesty nám mnohdy odbočí, ale my známe mapu a když zkratkami klient bloudí, tak mu je ta mapa k dispozici.

Jaké to je jít vedle někoho, kdo se občas

zastaví, vrací, nebo jde jiným směrem, než bys chtěla/čekala?

Je to přirozené, každý vidíme problémy a vůbec život sám jinak, pokud není klient vyloženě ohrožený, nebráním mu v jeho cestě, byť není podle mé představy. Jsem tady proto, abych navigovala, ale zajížd'ky jsou povoleny.

Jaké jsou podle tebe nejčastější momenty, kdy klient „ztrácí chuť pokračovat“?

Když se na cestě nahromadí více překážek a klienta to zahltní a má pocit, že se už dále jít nedá.

Jaké to je, když klient z té cesty na čas zmizí?

Když klient na čas zmizí je to jeho svobodná volba.

A co se děje, když se vrátí? Je to „pokračování“, nebo nový začátek?

Často obojí na pokračování se naváže nový začátek, protože se na cestě objevila další pro něj nezvladatelná překážka.

Co je pro tebe osobně na téhle fázi práce nejtěžší?

Když se klient vrátí? Já jsem ráda, že zase naskočil a jde a chce ať jdeme vedle něj,

tato fáze není těžká, spíše, těžké je, když je to třeba už poněkolkáté, a my víme, že stejně skočíme zase ve slepé uličce.

Měla jsi někdy chuť to s klientem „vzdát“? Co tě v té chvíli zastavilo?

Málokdy. Zastaví mě to, že si někdy do toho promítám to svoje, co bych jako on neudělala a pro klienty je to třeba norma. Např. „Jak je to možné, takový nepořádek doma“, „jak to mohla udělat, vybrat svojí mamce účet“, „jak to, že jim odebrali děti“, „proč se víc nestarají o ty děti“. Ale musíme si uvědomit, že to, co děláme je naše práce. A klienti nejsou a nikdy nebudou dokonalí. A to nejsme ani my.

Když se ohlídněš za cestou s konkrétním klientem — co pro tebe bývá nejdůležitější, i když to není vidět navenek?

Když klient za námi přijde jen tak, pozdravit nás a zeptat se nás, jak se máme. Když

poděkuje. Když vidíme, že se fakt snaží v rámci svých možností. Když se nám svěří mimo zápis, s něčím pro něj důležitým.

Jak často si v práci řekneš, „tak tohle má smysl“?

Skoro každý den, když v tom já vidím smysl a já ho vidím, tak to smysl má.

Jak myslíš, že tu společnou cestu vnímají klienti? Svěřují se s tímto někdy během spolupráce?

Jak to vnímají klienti? Samozřejmě, že pro někoho jsem jen řidič, jen se vezou, ale větší část se podílí na společné navigaci, vnímá, co za překážky na cestě jsou a spolupracuje na jejich odstranění. Důležitá je důvěra, potom se otevírají spuštěné závory a vše má hladší průběh. Do společné cesty jsou zapojené i děti klientů, které nám často pomůžou ze slepé ulice vytvořit silnici, která někam vede. Pomáhají nám právě v budování té důvěry jejich rodičů k nám.

Když jsem dostala za úkol napsat tento článek na poslední chvíli zaváhala jsem. „Mám toho moc, nestihnu to, co když to nebude dobré, nesplním očekávání nebo teď zrovna není dobré období a ani já nemám dostatek motivace“. S díky za projevenou důvěru jsem odmítla. Ale jedna kolegyně mi napsala „Já ti věřím, to napíšeš“. A výsledek?

Za těch pár let, co pracuji s dětmi jsem zjistila, že motivace je jako počasí. Někdy se to prostě nepovede. To, co si s klienty často společně naplánujeme, domluvíme anebo oni sami vymyslí se nakonec třeba neuskuteční anebo v menším počtu zájemců, než na začátku bylo. Před pár lety to bylo jiné. Mám pocit, že klienti neměli tolik možností, a ještě nebyly tak rozšířené sociální sítě a možnosti, jak trávit tímto způsobem svůj volný čas. I samotné děti jen toužily být spolu a něco pěkného zažít. Více jsme podnikali různé výpravy do okolí, byli společně venku, hráli hry před klubovnou a společně plánovali, kam by se chtěli klienti podívat, co by chtěli zažít. V průběhu let jsme se i my pracovníci přizpůsobili a reagujeme na aktuální potřeby a zájmy dětí.

U každého z kolegů jsem někdy v průběhu práce slyšela, že je demotivační něco

připravovat, když o to klienti nakonec nemají zájem anebo jich je opravdu malinko. Ale po letech zkušenosti vnímám, že i kdyby se zapojilo jen pár klientů, tak i to má smysl, a i my se touto cestou něco učíme. Pracujeme tak, aby si všichni z toho něco

odnesli. Budujeme vzájemný vztah, důvěru, zodpovědnost a učíme naše klienty, že i takto to v životě chodí a nemusí se vše

Když MOTIVACE kolísá

povést, jak si představujeme.

Jako pracovníci přemýšlíme, jestli bychom mohli udělat něco jinak a jestli by ta změna mohla být více motivační pro ostatní klienty. Vkládáme do své práce čas, energii a snahu klienta podpořit v různých fázích a situacích jeho života. A proto je někdy obtížné a málo motivační, když klient ztratí svou motivaci anebo naopak to, o co měl zájem úplně změní, a to co pro něj bylo důležité, už není. I to je práce s dětmi a vlastně i s lidmi všeobecně.

Hledáme různé způsoby, jak klienty motivovat a oslovit. Důležitý je i vztah založený na důvěře, respektu a pocitu bezpečí. Pomáhá také ocenění malých kroků, připomínání pokroku a promítnutí toho co se povedlo a jaký to mělo dopad. Často je potřeba hledat individuální cestu. Někomu pomůže pravidelný kontakt, jinému větší prostor a méně tlaku. Důležitá je i trpělivost a schopnost přijmout i překážky a proces samotný.

O motivaci a zájmu klientů v týmu často mluvíme, rozebíráme situace, co se povedlo nebo, co se naopak nedaří. Ptáme se i klientů, o co by měli zájem, plánujeme společně nadcházející program nebo možnosti, které máme a jestli by to pro ně bylo atraktivní a zajímavé. Někdy je viníkem obava nebo strach – co budeme dělat, zvládnou to nebo prostě jen je někdo kdo potřebuje více péče a motivace, aby se do připraveného programu zapojil. Mluvit, povídat si o tom co nás čeká a že jsou pracovníci stále nablízku být nápomocni. A pomocníkem jsou pro nás i pro klienty pravidla v klubu.

Tak jako v běžném životě je každý z nás pro něco více zapálený a něco je mu bližší. Tak stejně to máme v týmu i my. Víme o sobě a podle toho plánujeme, kdo si, co vezme na starost, a tak může na klienty zapůsobit svojí energií a nadšením se programu zúčastnit.

S nezájmem klientů jsem se musela naučit pracovat. Byl a je to stále proces a vyvíjí se. Pomáhá mi o tom mluvit, ptát se co je nebo bylo důvodem nezájmu. Přijmout i to, že to třeba není mou vinou nebo že jsem pro to

udělala málo. Ale že třeba ten den bylo pro klienty něco důležitějšího nebo že prostě jen nemohli měli něco jiného. Připomínat si, že k nám chodí děti dobrovolně, když chtějí. Jiné to je, když je to program mimo klubovnu, kdy už spolupracujeme s jinými organizacemi a tam už cítím a vnímám velkou zodpovědnost, aby se to povedlo a klienti, kteří se na akci, přihlásí měli dostatek zodpovědnosti a motivace přijít a akce se zúčastnit. Motivací pro mě (myslím i pro ostatní kolegy) je, když se vše podaří a klienti o akci mluví a sdělují své dojmy a zážitky.

Ne všichni klienti si uvědomují, že to, co se naplánuje, připraví stojí nějaké úsilí a práci. Možná to z domu neznají, nejsou součástí plánování a nevidí to, co je třeba za provedeným rodinným výletem nebo nějakou akcí. V klubu tak pracujeme se zodpovědností a mluvíme o tom, co pro to musíme udělat, zařídit. Jak se jako pracovníci cítíme, když se někdo z klientů neomluví nedá vědět, my na něj čekáme a jaké to může mít důsledky v dalším plánování nebo spoluprací s jinými organizacemi.

Při povídání s klienty vnímám, že je důležitá trpělivost a na klienty netlačit. Klientům nabízet, ale nepřesvědčovat, nevyvíjet tlak. Potřebují vědět, že se mohou do klubu vrátit bez odsouzení.

Nakonec jsem se zeptala jedné z klientek, jak vnímá motivování ze strany pracovníků k zapojení se do připraveného programu. *„Jsou situace, kdy si říkám „Proč?“ proč to mám dělat. Ale když už něco připravíte tak se připojím nejen ze slušnosti, ale i ze zodpovědnosti. Musí to být strašně „Hard“ to připravit a zařídit a je to pro mě něco nepředstavitelného. Nevím, jak jinak by nás pracovníce měly více motivovat. Některá pracovníce vyzařuje energii, která mi úplně stačí k tomu, abych řekla ano. Další pracovníce to neřekne tak „happy“, ale přesto vyzařuje něco, co mě namotivuje, že taky řeknu ano. Ale je to možná proto, že mám k ní bližší vztah.“*

Jana Maluchová

PRÁCE MEZI ŘÁDKY

*Aneb,
co není
vidět*

Když se řekne sociální služba, většina lidí si představí pracovníky, kteří jsou v přímém kontaktu s klienty. A právem. Právě oni jsou často tváří služby a doprovází klienty na jejich cestě.

Za každým takovým setkáním ale stojí i řada dalších lidí a činností, které nejsou na první pohled vidět. Jsou to telefonáty, hledání informací, propojování služeb, domlouvání spolupráce, řešení nečekaných situací nebo obyčejné naslouchání ve chvíli, kdy si někdo neví rady.

Jednou z těchto rolí je i práce vedoucí správního úseku Ředitelství, Jany Doubravové.

„Jsou dny, kdy telefon zvoní opravdu od rána do večera. Z praktických i bezpečnostních důvodů jsem se postupně vybavila sluchátky do auta a následně i chytrými hodinkami. Mnohdy volají lidé, kteří potřebují jen poradit a nasměrovat na konkrétní službu, ale najdou se i tací, kteří si chtějí prostě jen hlavně popovídat. Za každým hovorem je příběh, někdy naléhavý, jindy obyčejně lidský. Většinou vyřizuji poslední hovor ještě doma a občas se stane, že se ten „ještě jeden“ protáhne i na desítky minut.“

Takových „prací mezi řádky“ je v našich službách mnoho. Nejsou více ani méně důležité než práce pečovatelek, sociálních pracovníků nebo pracovníků v přímé péči. Jen bývají méně vidět. Přesto i ony pomáhají vytvářet cestu, po které mohou klienti kráčet dál.

PŘÍPAD

JEDNÉ MATKY

II. D Í L - N Ě C O N E S E D Í

Do bytu jsme začali docházet častěji než dřív. Atmosféra se ale pokaždé zdála těžší, nečitelnější, jako by se něco v prostoru neustále měnilo. Ten den nám klientka otevřela jako vždy sama. Byla rozechvělá už ve dveřích, ale pustila nás dál bez většího zaváhání. Domluvili jsme se jako obvykle, že půjdeme uklízet kuchyň. Rutina, která měla působit

bezpečně. Její dcera opět nebyla přítomna.

Jakmile jsme vešli do kuchyně, zastavili jsme se. Uprostřed místnosti stál její partner. Tentokrát tam nebyl jen přítomný, ale byl plně zabydlený v prostoru. V kuchyni vařil oběd a pohyboval se jistě. A začal mluvit dřív, než kdokoliv z nás stihl cokoli říct. Vyprávěl, jak „to bude skvělý oběd“. Jak si „celá rodina

pochutná“. Mluvil o tom, jako by šlo o samozřejmost, jako by to byl obraz normální domácnosti, která funguje bez problému. Přitom dával klientce ochutnávat přímo z hrnce nebo z lžíce. Jednou, podruhé, potřetí. A pokaždé se na ni podíval, jako by čekal na potvrzení. Ona ochutnávala. Bez odporu. Bez slova.

Její pohyb byl nejistý, tělo napjaté, oči neustále sklopené nebo rychle těkající k němu. Každé jeho gesto v ní vyvolávalo okamžitou reakci. Zároveň pokračoval ve svém výkladu, jak on se stará o domácnost, jak drží všechno pohromadě, jak partnerka „nezvládá běžné věci“.

Na první pohled působil jako někdo, kdo má situaci pod kontrolou. Na druhý už to tak jednoznačné nebylo. Jeho oči byly rozšířené, pohled neklidný, pohyby místy přehnaně jisté, místy roztřesené. Jako by jeho klid nebyl přirozený, ale udržovaný silou. Bylo zjevné, že je pravděpodobně pod vlivem návykové látky – jeho chování i pohyby působily změněně a nevyrovnaně, což se odráželo jak v jeho motorice, tak v reakcích na dění kolem něj. Klientka vedle něj mlčela a třásla se.

Když jsme ji vedli k nácvikům v kuchyni, reagovala automaticky. Bez odporu. Bez iniciativy. Na otázku, zda jí nevadí jeho přítomnost, odpověděla rychle „NE“, ale její ruce říkaly něco jiného. Smeták jí vypadal z ruky. Pohybovala se trhaně. Neustále se otáčela, kde je on. A pokaždé, když na ni promluvil, okamžitě přerušila činnost, šla k němu a přikyvovala. V jednu chvíli už jen seděla a kouřila. Jako by to byla jediná věc, která jí umožňovala zůstat v klidu. Když jsme pak odešli na chodbu, rychle se k nám přiblížila. Oči měla rozšířené, vystrašené. A šeptala: „Co... co vám říkal?“ Takto se to začalo opakovat.

Další setkání probíhala podobně. A pokud partner nebyl doma, klientka se rozpadala do ticha. Nedokázala odpovídat. Jen uhýbala

pohledem, oči jí těkaly ke stranám, jako by čekala, že se kdykoli objeví. Postupně jsme se začali vyhýbat přímým otázkám na něj. Ne proto, že bychom je nepotřebovali. Ale proto, že její reakce naznačovala, že byt už není prostor, kde jsme sami. Jednou se mezi řečí zmínila drobnost a na další návštěvě měla monokl.

Vysvětlení od něj přišlo okamžitě. Pád. Alkohol. Její chyba. Ona jen stála vedle něj. Se sklopenou hlavou. A přikyvovala. Časem bylo jasné, že byt už není místo, kde by se dalo pracovat bezpečně. Začali jsme plánovat, jak ji dostat ven. Navrhli jsme jí změnu prostředí, a to docházet k nám do kanceláře. Místo, kde by mohla fungovat bez jeho přítomnosti. Partner s tím původně neměl problém. Naopak to neodmítal, spíše v tom zjevně viděl i určitý vlastní prospěch, možnost, jak si zajistit příjem a prostor pro své aktivity.

Začali jsme proto hledat cesty, jak by bylo možné vytvořit u nás ve službě stabilní pracovní místo. Po organizačním nastavení se nám nakonec podařilo zajistit, že u nás může pravidelně vykonávat jednoduché úklidové činnosti. Klientce jsme tuto možnost nabídli jako bezpečný tréninkový prostor s tím, že si zde může osvojit základní dovednosti v péči o domácnost a postupně je pak přenášet i do svého vlastního prostředí.

A od té chvíle se začalo něco měnit... Klientka začala docházet za námi. Ale ne vždy byla stejná...Někdy přicházela jako někdo, koho jsme znali. A jindy jako někdo, koho jsme poznávali čím dál méně...

Lucie Dodová

S průvodci na CESTĚ

V minulém čísle Mrknutí jsme sledovali náročné zvažování a rozhodování klientů sociálních služeb, zda se vydat na cestu, a pak také první kroky těchto našich hrdinů. I dnes budeme pozorovat, jak jejich putování pokračuje.

Znovu se můžeme inspirovat literaturou, konkrétně jedním z nejvýznamnějších děl světové literatury – knihou *Pán prstenů* autora J. R. R. Tolkiena. Na cestu se v tomto románu vydal Frodo, ovšem to všechno, čemu při svém putování bude čelit, si ani neuměl představit. Stála před ním spousta překážek a také mnoho těch, kdo ho na jeho cestě chtěli zastavit. Samotný Frodo by svůj úkol nikdy nemohl zvládnout – nebyl však sám. Hned na začátku cesty byl jeho důležitým pomocníkem čaroděj Gandalf Šedý. Ten sám už prošel mnohými cestami a znal širší souvislosti celého dění. Svou moudrostí a také osobním vztahem umožnil Frodovi překonat těžkosti začátku cesty. A postupně se k Frodovi přidali i další společníci, kterým šlo o stejnou věc.

Spojenci a protivníci

V úvodním zamyšlení dnešního Mrknutí zaměřuje Martin naši pozornost na hluboký a proměňující význam ticha a na spíše nenápadnou blízkost druhých. Připomíná i význam vnímavého naslouchání.

Roli spojence na cestě líčí v rozhovoru Andrea – pracovník je ten, který zná mapu, disponuje odbornými znalostmi a zkušenostmi, ale zároveň respektuje tempo a vlastní rozhodování a odbočky klienta.

V příběhu konkrétní klientky, který nám na pokračování píše Lucka, se nebezpečí

nachází přímo v domově této ženy. Proto pracovnice kreativně hledají způsob, jak by se odtamtud mohla dostat do bezpečnějšího prostoru.

S velkou spoustou překážek, které nabourávají motivaci, se při práci vypořádává Jana M. a její kolegyně. Řešení vidí ve vzájemném vztahu, ocenění a hledání individuální cesty. Ostatně – i na vzniku tohoto článku se podílelo vyjádření důvěry.

Iva popisuje, jaké konkrétní kroky mohou být pro klienta podporou. Překážky může klient překonávat až tehdy, když se setká s někým, kdo mu pomůže zorientovat se v tom, čemu vlastně čelí.

Takový spojenec na cestě ale i sám potřebuje nějakou výbavu, aby svou úlohu mohl dobře zvládnout. To si uvědomila Jana D., a našla způsob, jak moderní technologie propojit s naplňováním role naslouchajícího pomocníka.

Proměna průvodce

Jak už bylo napsáno v úvodníku – společná cesta postupně neproměňuje jen hrdinu, ale i ty, kdo jej doprovázejí. Vlastně i na začátku *Pána prstenů* je Frodovým pomocníkem Gandalf Šedý – a na konci Frodovy cesty je z něj Gandalf Bílý. I samotného Gandalfa pouť proměnila.

Při doprovázení našich klientů se tedy můžeme zamyslet i nad tím, jakými změnami při spolupráci procházíme my samotní. A ještě jedna otázka – kdo všechno jsou moji vlastní spojenci na cestě, ti zjevní i ti skrytí?

Hana Baránková

CHARITA FRÝDEK-MÍSTEK ***...s námi nejste sami...***

CHARITNÍ MRKNUTÍ, duben - červen 2026,
vydává Charita Frýdek-Místek pro potřeby interní a externí komunikace,
redakce: Martin Hořínek, Tereza Staroščáková

Charita Frýdek-Místek
Příborská 602, 738 01 Frýdek-Místek
IČ: 45235201
č.ú.: UniCredit Bank 2112858051/2700,
www.charitafrfm.cz,